

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 13 kwietnia 2023 r.

Pozycja 85

POSTANOWIENIE

z dnia 15 lutego 2023 r.

Sygn. akt Ts 117/21

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Michał Warciński – przewodniczący
Bartłomiej Sochański – sprawozdawca
Mariusz Muszyński,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 16 listopada 2021 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej D.G.

p o s t a n a w i a:

uwzględnić zażalenie i nadać dalszy bieg skardze konstytucyjnej.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 21 kwietnia 2021 r. (data nadania) D.G. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru, wystąpił o zbadanie zgodności art. 357 § 2¹ w związku z art. 741 § 1 i art. 13 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, ze zm., dalej: k.p.c.; obecnie: Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, ze zm.) „w zakresie, w jakim wyżej powołane przepisy nie przyznają obowiązanej stronie postępowania zabezpieczającego, jeżeli nie jest on stroną postępowania rozpoznawczego”, z art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Postanowieniem z 16 listopada 2021 r. Trybunał Konstytucyjny, na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że zaskarżony art. 741 § 1 k.p.c. nie był podstawą prawną orzeczenia wskazanego w skardze jako ostateczne. W świetle art. 79 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK przepis ten nie może więc być przedmiotem kontroli.

W kontekście art. 357 § 2¹ oraz art. 13 § 2 k.p.c. Trybunał uznał, że skarżący nie wykazał, że do naruszenia jego praw podmiotowych doszło z powodu treści zaskarżonych

w skardze przepisów. Argumentacja skarżącego opierała się na kwestionowaniu wydanego w sprawie postanowienia oraz stanowiska sądu wyrażonego w jego uzasadnieniu, dotyczyła więc stosowania prawa. W rezultacie skarga konstytucyjna pozbawiona była uzasadnienia zarzutów niekonstytucyjności w rozumieniu art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK.

Dodatkowo, w ocenie Trybunału Konstytucyjnego, wątpliwości podniesione w skardze konstytucyjnej dotyczyły zaniechania prawodawczego. Ocena tego typu zastrzeżeń nie mieści się zaś w kompetencjach Trybunału Konstytucyjnego.

3. Pismem z 25 listopada 2021 r. (data nadania) skarżący wniósł zażalenie na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 16 listopada 2021 r., zarzucając mu błędne zastosowanie art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK.

Zdaniem skarżącego, uzasadnienie zarzutu niezgodności kwestionowanych przepisów z art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji zostało zawarte na s. 3-4 skargi konstytucyjnej. Trybunał w zaskarżonym postanowieniu „ocenił skargę merytorycznie”, co nie powinno mieć miejsca na etapie wstępnej kontroli. Skarżący zwrócił też uwagę, że brak uzasadnienia jest brakiem usuwalnym, wobec czego odmowa nadania skardze dalszego biegu nie powinna następować na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK.

Ponadto skarżący wyjaśnił, że art. 741 § 1 k.p.c. został wskazany w skardze konstytucyjnej „dla jasności wyводу prawnego”, w celu wykazania, że „odmowa sporządzenia uzasadnienia nie była podyktowana brakiem zaskarżalności postanowienia” o udzieleniu zabezpieczenia.

Skarżący odniósł się także do ustalenia Trybunału, że przedmiotem skargi konstytucyjnej jest zaniechanie prawodawcze. Zwrócił uwagę, że ustawodawca zrezygnował z definiowania pojęcia strony postępowania „w jakimkolwiek postępowaniu regulowanym normami k.p.c.”. Dodał, że jego intencją było stwierdzenie „niekonstytucyjności określonej wykładni przywołanych przepisów”.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393, dalej: u.o.t.p.TK), skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p.TK).

Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał Konstytucyjny bada w szczególności, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu. Oznacza to, że analizowane są przede wszystkim zarzuty zażalenia, które mogą podważyć trafność ustaleń i ocen przyjętych za podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia.

2. Trybunał Konstytucyjny w obecnym składzie stwierdza, że argumenty podniesione w zażaleniu pozwalają na jego uwzględnienie i nadanie skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

W świetle zawartego w skardze oświadczenia skarżącego, że domaga się on „stwierdzenia niekonstytucyjności określonej wykładni” art. 357 § 2¹ w związku z art. 741 § 1 i art. 13 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, ze zm., dalej: k.p.c.; obecnie: Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, ze zm.), można przyjąć, że – w zakresie podlegającym badaniu na etapie wstępnej kontroli – uzasadnienie skargi konstytucyjnej spełnia wymogi ustawowe. Wprawdzie koncentruje się ono wyłącznie

na sprawie skarżącego, jednakże postępowanie to skarżący traktuje jako reprezentatywny przykład powszechnie przyjętego rozumienia kwestionowanych regulacji. Zgodnie zaś z utrwalonym orzecznictwem Trybunału, przedmiotem kontroli – także w postępowaniu zainicjowanym skargą konstytucyjną – może być treść przepisu ustalona w praktyce jego stosowania, o ile praktyka ta ma charakter stały, powszechny oraz jednoznaczny (por. np. – wśród ostatnich – postanowienie z 13 kwietnia 2021 r., sygn. SK 93/19, OTK ZU A/2021, poz. 20).

Trybunał w obecnym składzie stwierdził również, że przedstawione w zażaleniu dodatkowe wyjaśnienia co do celowości i dopuszczalności zakwestionowania art. 741 § 1 k.p.c. są przekonujące.

Podzielić należało również zastrzeżenia skarżącego co do kwalifikacji przedmiotu zażalenia jako zaniechania prawodawczego. W aktualnym orzecznictwie Trybunału przyjmuje się, że tego typu ocena (poza sytuacjami jednoznacznymi) powinna być dokonywana na późniejszym etapie postępowania (por. np. postanowienie z 28 kwietnia 2020 r., sygn. Ts 80/17, OTK ZU B/2020, poz. 186).

Wobec powyższego, należy uznać, że skarga konstytucyjna spełnia wymogi formalne, a sformułowane w niej zarzuty niekonstytucyjności wymagają oceny merytorycznej.

Biorąc powyższe pod uwagę, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.